

D E C I Z I E

15 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele colegiului,
judecătorul:

Svetlana Filincova,

Judecători:

Tamara Chișca - Doneva, Galina Stratulat,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinînd recursul declarat de către Radu Fortuna, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Agromacon – Invest”, în pricina la cererea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Agromacon – Invest” în proces de faliment împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arvial – Agro” privind declararea nulității contractului și actului de cesiune a creanței,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 25 mai 2015, prin care s-a respins cererea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Agromacon – Invest” în proces de faliment privind declararea nulității contractului și actului de cesiune a creanței,

C O N S T A T Ă:

La 19 martie 2014 Radu Fortuna, lichidatorul SRL „Agromacon – Invest” în proces de faliment, s-a adresat în instanța de insolvabilitate cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Arvial – Agro” privind declararea nulității contractului și actului de cesiune a creanței.

În motivarea cererii reclamantului a indicat că la 31 ianuarie 2012 a încheiat contractul de cesiune nr. 2, în temeiul căruia SRL „Agromacon – Invest” în calitate de cedent a cesionat creanța sa unei alte companii SRL „Arvial – Agro” față de debitorul SRL „Alconstil” în mărime de 7.674.159,46 lei, în schimbul sumei de 3.873,07 lei ($7.674.159,46 \times 0,05\%$).

Radu Fortuna, lichidatorul SRL „Agromacon – Invest”, a indicat că în fapt procesul de insolvabilitate față de SRL „Agromacon – Invest” a fost intentat prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 24 septembrie 2012, iar prin încheierea din 17 decembrie 2012 a fost desemnat în funcție de administrator Radu Fortuna. Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2013 a fost inițiat procesul de faliment la SRL „Agromacon – Invest” și numit lichidator Radu Fortuna.

Reclamantul a invocat că tranzacția menționată este vădit frauduloasă și nefavorabilă companiei SRL „Agromacon – Invest”, deoarece prin semnarea acestui

contract, acestea i s-a cauzat un prejudiciu de 7.670.286,39 lei, respectiv și creditorilor validați în cadrul procesului de insolabilitate în cauză.

Radu Fortuna, lichidatorul SRL „Agromacon – Invest”, a solicitat declararea nulității contractului nr. 2 din 31 ianuarie 2012, semnat între SRL „Agromacon – Invest” și SRL „Arvial – Agro”, precum și a actului de cesiune a creanței din aceeași dată, semnat între aceleași părți, cu revenirea părților la poziția inițială.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 25 mai 2015 s-a respins cererea înaintată de către Radu Fortuna lichidatorul SRL „Agromacon – Invest” (f.d. 21 - 22).

La 10 iunie 2015 Radu Fortuna, lichidatorul SRL „Agromacon – Invest”, a înaintat cerere de recurs împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 25 mai 2015, solicitînd casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii (f.d. 25 - 27).

În motivarea recursului recurentul a invocat că hotărîrea instanței de insolabilitate este neîntemeiată, pasibilă de a fi casată, fiind aplicate eronat normele de drept material.

La 09 iulie 2015 SRL „Arvial – Agro” a înaintat referință la cererea de recurs, solicitînd respingerea recursului înaintat de către Radu Fortuna lichidatorul SRL „Agromacon – Invest”.

Examinînd materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Curtea de Apel Bălți prin hotărîrea din 25 mai 2015 a respins cererea înaintată de către Radu Fortuna, lichidatorul SRL „Agromacon – Invest”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată neîntemeiată concluzia instanței de insolabilitate, din următoarele motive.

Verificînd legalitatea concluziilor din hotărîrea recurată în raport cu argumentele recursului, instanța de recurs constată că contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC, hotărîrea primei instanțe cu privire la respingerea acțiunii, obiectul căreia este declararea nulității actului juridic, este una nemotivată, astfel soluția dată în acest sens este incertă, neavînd putere de convingere.

Din hotărîrea contestată rezultă că instanța în mod neclar și arbitrar a constatat că Radu Fortuna, lichidatorul SRL „Agromacon – Invest”, nu a prezentat și nu a administrat, potrivit obligației prevăzute de art. 118 CPC, probe concludente, care ar demonstra temeiul nulității actelor juridice contestate. Hotărîrea nu conține argumentarea, concluziile, precum nici constatările soluției date în acest sens, nefiind elucidate pe deplin și circumstanțele pricinii în raport cu materialul probator existent la dosar.

Pe cînd, prin prisma normelor enunțate mai sus, este de înțeles că analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Aceste dispoziții legale au fost adoptate în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

Ca argument de bază adus în susținerea cerințelor de constata nulitatea actului juridic Radu Fortuna, lichidatorul SRL „Agromacon – Invest”, a invocat faptul că prin hotărârea menționată a fost lezat dreptul creditorilor SRL „Agromacon – Invest”, validați în acest proces, argument care a fost ignorat de către prima instanță, ori discrepanța dintre suma cedată de 77.674.159,46 lei și cea primită de 3.873,07 lei este impunătoare.

În atare situație, se impune a fi verificat și contractul de cesiune încheiat între SRL „Agromacon – Invest” și SRL „Arvial – Agro”, sumele bănești acordate ultimei, scopul încheierii acestui contract.

Or, după cum s-a stabilit prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 februarie 2012 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către SRL „Agromacon – Invest” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate în privința sa. Ulterior prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 24 septembrie 2012 a fost intentată procedura de insolabilitate față de SRL „Agromacon – Invest”.

Instanța de recurs menționează că contractul de cesiune între SRL „Agromacon – Invest” și SRL „Arvial – Agro” a fost încheiat la 31 ianuarie 2012, iar încheierea de admitere a cererii introductive a fost emisă la 29 februarie 2012, fapt ce cade sub incidența prevederilor art. 104 al Legii insolabilității.

Recurentul a invocat prevederile lit. a) art. 104 al legii menționate, care stipulează pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului, că orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolabilitate, care a afectat drepturile creditorilor.

Colegiul remarcă că instanța de insolabilitate nu a verificat corectitudinea acestor prevederi, deoarece actele fictive sînt acte prin care debitorul insolabil a imitat transmiterea către alte persoane a anumitor valori patrimoniale, este manifestarea de voință a părților unui asemenea act juridic este falsă și creează numai o aparență de act juridic, iar scopul principal al actului fictiv este de a ascunde anumite valori patrimoniale de urmărirea creditorilor.

Iar actul fraudulos este actul prin care debitorul insolabil a pierdut anumite valori patrimoniale. Astfel actul fraudulos este acel act de înșelare a creditorului de către debitor, prin care acest din urmă își micșorează patrimoniul său, sustrăgîndu-l de la gajul general al creditorilor și provocîndu-și sau agravîndu-și, astfel insolabilitatea.

Frauda se analizează ca un delict civil care atrage responsabilitatea autorilor, adică atît al debitorului cît și al terțului, ori actul fraudulos încheiat de debitorul insolabil în dauna creditorului său se face întotdeauna împreună cu un terț sau cu concursul acestuia, iar efectele acestui act rămîn a fi inopozabile creditorului lezat.

În aceste condiții este evident că instanța de judecată examinînd pricina nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine circumstanțele importante întru soluționarea justă a cerințelor înaintate de Radu Fortuna lichidatorul SRL „Agromacon – Invest”, situație care duce la imposibilitatea instanței de recurs să

exercite controlul judiciar asupra soluției date și să verifice temeinicia și legalitatea hotărîrii în partea atacată cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Pe cale de consecință și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărîrile, iar avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărîrea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sînt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Reieșind din cele relatate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa hotărîrea primei instanțe și a remite pricina spre judecare în prima instanță.

La judecarea pricinii în partea dată prima instanța urmează să țină cont de cele menționate, creînd condiții obiective și reale participanților la proces și judecînd pricina, să emită o hotărîre întemeiată și legală.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Radu Fortuna, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Agromacon – Invest”.

Se casează hotărîrea Curții de Apel Bălți din 25 mai 2015 în pricina la cererea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Agromacon – Invest” în proces de faliment împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arvial – Agro” privind declararea nulității contractului și actului de cesiune a creanței, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele colegiului,
judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca - Doneva

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Maria Ghervas